EUROPOS PARLAMENTAS 2009 - 2014

*Plenarinio posėdžio dokumentas*

9.3.2012 B7-0150/2012

# PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas uždavus klausimą, į kurį atsakoma žodžiu, B7-0106/2012

pagal Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį

dėl teisėjų mokymo (2012/2575(RSP))

**Klaus-Heiner Lehne**
Teisės reikalų komiteto vardu
**Juan Fernando López Aguilar**
Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu

**B7-0150/2012**

**Europos Parlamento rezoliucija dėl teisėjų mokymo (2012/2575(RSP))**

*Europos Parlamentas*,

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 81 ir 82 straipsnius, kuriuose nustatyta, kad pagal įprastą teisėkūros procedūrą patvirtinamos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti „paramą teisėjų ir teisminių institucijų darbuotojų mokymui“,

– atsižvelgdamas į savo 1991 m. rugsėjo 10 d. rezoliuciją dėl Europos teisės akademijos steigimo[1], savo 2002 m. rugsėjo 24 d. poziciją dėl Tarybos sprendimo, kuriuo įsteigiamas Europos teisėjų mokymo tinklas, priėmimo[2], savo 2008 m. liepos 9 d. rezoliuciją dėl nacionalinio teisėjo vaidmens Europos teisminėje sistemoje[3] ir savo 2009 m. gegužės 7 d. rekomendaciją Tarybai dėl ES baudžiamojo teisingumo erdvės raidos[4],

– atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą dėl Stokholmo programos įgyvendinimo veiksmų plano[5],

– atsižvelgdamas į savo 2010 m. liepos 17 d. rezoliuciją dėl teisėjų mokymo[7],

– atsižvelgdamas į 2011 m. rugsėjo 13 d. Komisijos komunikatą „Naujas Europos teisininkų mokymo aspektas – pasitikėjimo teisingumu Europos Sąjungoje didinimas“[8],

– atsižvelgdamas į 2011 m. Parlamento pasiūlytą bandomąjį projektą, skirtą teisėjų mokymui,

– atsižvelgdamas į Parlamento užsakytą lyginamąjį teisėjų mokymo valstybėse narėse tyrimą, kurį atliko Europos teisės akademija, bendradarbiaudama su Europos teisėjų mokymo tinklu[9],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį ir 110 straipsnio 2 dalį,

A. kadangi anksčiau paminėtame tyrime siekiant identifikuoti poreikius ir pateikti pasiūlymus dėl patobulinimo bei gerosios patirties buvo įvertinta veikla, kurią šioje srityje vykdė nacionalinės teisėjų mokyklos, įskaitant rengtų mokymų tipus, atitinkamas sąlygas ir biudžeto išteklius; šiame tyrime pateikiami nuodugnios apklausos, kurios metu buvo apklausta daugiau kaip 6 000 teisėjų ir prokurorų valstybėse narėse, rezultatai, atkreipiant dėmesį į jų patirtį ES teisės mokymuose bei pasiūlymus dėl patobulinimo;

B. kadangi tinkamas teisėjų mokymo pavadinimas būtų „teisėjų studijos“, kuris atspindėtų tam būdingą nuolatinį protinį tobulėjimą, kurį teisėjai privalo patirti ir faktą, kad

tinkamiausi žmonės teikti tokias studijas yra patys teisėjai;

C. kadangi šiuo metu teikiamais mokymais toli gražu nėra pasiektas Komisijos numatytas tikslas, kuris yra tokį mokymą ES užtikrinti pusei teisinių profesijų atstovų;

D. kadangi, vadovaujantis tyrimo išvadomis, dažniausios priežastys, dėl kurių mokymus ES teisės srityje gauna gan mažai asmenų (53 % ir tik vienas trečdalis jų per pastaruosius trejus metus), yra kalbos barjerai, laiku pateikiamos informacijos apie turimas programas trūkumas, faktas, kad programos ne visada yra pritaikytos pagal teisėjų poreikius, didelis teisėjų darbo krūvis bei atitinkamo finansavimo trūkumas;

E. kadangi, taip pat ir galvojant apie išlaidas, šiais lėšų trūkumo laikais, kiek kuriant Europos teisminę kultūrą susiduriama su nacionalinės teisės aspektais, būtų protinga pasinaudoti turimomis institucijomis, o ypač nacionalinėmis teisės mokyklomis bei universitetais ir profesinėmis organizacijomis; kadangi tokiu būdu valstybėse narėse būtų galima nustatyti geriausią praktiką bei ją stiprinti ir skleisti visoje ES; kadangi mokymų ES teisės klausimais srityje ir toliau turėtų vaidinti savo vaidmenį Europos teisės akademija;

F. kadangi Parlamentas jau nurodė, kad Europos teisingumo erdvė turi būti grindžiama bendra teisininkų, teisėjų ir prokurorų teismine kultūra, kuri ne tik būtų grindžiama ES teise, bet ir būtų kuriama remiantis abipusėmis žiniomis apie nacionalines teismines sistemas ir jų abipusiu supratimu, iš esmės persvarstant universitetų mokymo programas, rengiant mainus, pažintinius vizitus ir bendrus mokymus, kuriuos aktyviai remtų Europos teisės akademija, Europos teisėjų mokymo tinklas ir Europos teisės institutas;

G. kadangi teisėjų mokymas turėtų būti susietas su diskusijomis apie tradicinį teismų sistemos bei jos modernizavimo vaidmenį ir apie tai, kaip būtų galima atverti ir praplėsti jos galimybes; kadangi tai apima ir kalbų mokymą bei lyginamosios ir tarptautinės teisės studijų skatinimą;

H. kadangi teisėjų tarpe būtina sukurti bendrą teisminę kultūrą, pasinaudojant Pagrindinių teisių chartija ir Europos Tarybos Venecijos komisijos darbu, ir taip būtų skatinamos pagrindinės teisėjo profesijos vertybės, diskutuojama dėl ir platinama bendra profesinė etika, teisinės valstybės bei teisėjų skyrimo ir atrankos principai, vengiama teismų sistemos politizavimo, tuo pačiu skatinant abipusį pasitikėjimą, reikalingą bendrai teisingumo erdvei sukurti;

I. kadangi būtina sukurti ryšius tarp teisėjų iš skirtingos kultūrinės aplinkos bei gerinti turimų tinklų koordinavimą siekiant sukurti darnumo vienetus; kadangi šiam tikslui nepakanka vien elektroninio ryšio priemonių ir reikalingi forumai, kuriuose teisėjai galėtų užmegzti kontaktus, ir taip pat būtina įtraukti Liuksemburgo ir Strasbūro teismuose dirbančius teisėjus;

J. kadangi teisės studijų negalima apriboti materialine ir procesine teise ir kadangi teisėjams būtina suteikti mokymus, susijusius su jų veiklos specifika bei skirtus įgūdžiams stiprinti;

1. pripažindamas, kad tiesioginiai kontaktai yra geriausias sprendimas, mano, kad atsižvelgiant į biudžeto suvaržymus bei tyrime teisėjų pateiktus atsakymus, tokie mokymai ir patarimai galėtų būti teikiami ir internetu (vaizdo konferencijos, nuotolinio

mokymo kursai, tiesioginės transliacijos internetu) bei vykdant mainus; atkreipia dėmesį, kad teisėjai ragina toliau vertinti ir koreguoti mokymų programas pagal jų poreikius, nors pirmenybę jie teikia interaktyviam mokymui, kuris sudaro sąlygas keistis patirtimi ir aptarti konkrečius atvejus, o ne tradiciniam („iš viršaus į apačią“) mokymo modeliui;

2. mano, kad tolimesnis tikslas būtų koordinuoti mokymus, teikiamus egzistuojančių teisminio lavinimo mokyklų, ir sudaryti palankesnes sąlygas dialogui ir specialistų bendradarbiavimui ir juos skatinti;

3. atkreipia dėmesį, kad yra svarbu mokymus teikti įvairiomis kalbomis, nes tyrimas parodė, kad palyginti nedidelė dalis teisėjų pakankamai gerai kalba užsienio kalba, kas leistų jiems aktyviai dalyvauti teisėjų mokymuose kitose valstybėse narėse;

4. mano, kad vienas iš būdų spręsti problemas (išlaidos, kalbų mokymas, išlaidų veiksmingumas) yra naudoti naujausias technologijas ir finansuoti taikomųjų programų, derančių su *Apple ITunes U*, kūrimą; tokios taikomosios programos, paruoštos nacionalinių mokyklų, Europos teisės akademijos, universitetų ir kitų instruktorių, susidėtų iš mokymo kursų, vaizdo medžiagos, įskaitant kalbų mokymą (ypatingą dėmesį skiriant teisės terminologijai) bei instrukcijų apie nacionalinės teisės sistemas, konkrečias teisines procedūras ir t. t. ir teisėjams būtų suteikiamos nemokamai;

5. mano, kad sėkmingas dalyvavimas tokiuose kursuose taptų „Erasmus“ mainų teisėjams bei jų dalyvavimo mokymo kursuose kitose šalyse pradžia;

6. siūlo tokias taikomąsias programas už nedidelį mokestį teikti teisės specialistams, profesinėms organizacijoms, akademikams bei teisės studentams ir mano, kad tokių programų kūrimas ekonomikai ir užimtumui už santykinai nedideles išlaidas suteiktų nedidelį postūmį;

7. mano, kad Luigi Berlinguer ir Erminia Mazzoni pristatytu bandomuoju projektu, kuris bus pradėtas 2012 m., pirmiausiai turėtų būti siekiama nustatyti ir plėtoti geriausią praktiką organizuojant galimybes susipažinti su ES teise ir rengiant atitinkamus mokymus nacionalinėse teisminėse sistemose viduje bei mokymo įstaigose; mano, pvz., kad ES turėtų raginti valstybes nares imti pavyzdį iš sėkmingų institucijų, kaip antai ES teisės koordinatoriai, kurie dirba Italijos ir Nyderlandų nacionalinių teismų sistemose, bei skatinti tokių koordinatorių mokymus ir kitaip lengvinti jų darbą ES lygmeniu;

8. mano, kad vykdant bandomąjį projektą reikėtų sukurti darbo grupę, susidedančią iš nacionalinių ir Europos teisėjų mokymų teikėjų bei neteisminių veikėjų, kurių tikslas būtų nustatyti ES teisės problemų temines grupes, kurios atrodo labiausiai svarbios kasdieninei teismų praktikai, tiek praktiniu požiūriu (kaip pateikti prašymą dėl preliminaraus nutarimo, kaip prisijungti prie ES teisės aktų duomenų bazių ir t. t.), tiek esminiais klausimais;

9. siūlo bandomuoju projektu koordinuoti: a) keitimąsi patarimais ir žiniomis apie atskiras teisines sistemas tarp asmenų bei teisėjų mokymo institucijų, remiantis jau turimais tinklais bei ištekliais, ir b) oficialius mokymus bei supažindinimus su kitų valstybių teisinėmis sistemomis;

10. galiausiai, siūlo Komisijai rengti metinį forumą, kuriame visų kategorijų teisėjai, dirbantys teisės srityse, kuriose dažnai kyla vidinio ir tarpvalstybinio lygmens klausimų, galėtų diskutuoti apie naujausius teisinių ginčų arba sunkumų atvejus, siekiant tokiu būdu skatinti diskusijas, užmegzti ryšius, sukurti bendravimo ir bendradarbiavimo kanalus bei kurti abipusį pasitikėjimą ir supratimą; mano, kad šis forumas kompetentingoms institucijoms, mokymų rengėjams ir specialistams, įskaitant universitetus ir profesines organizacijas, suteiktų galimybę aptarti teisėjų mokymo politiką ir teisinio lavinimo Europoje ateitį;

11. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijai.